

حیات

حیات را نما حیات... دنیا راها هر چه حیات قاتلیم!...

اداره مرکزی :
آنقره ده ، معارف امینلکی باشده کی دائره

استانبول بوروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
دائرة مخصوصه
تلفون : ۳۶۰۷

نسخه سی هر برده ۱۰ غرورده .
سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی عملکتلر ایچین ه دولار) .

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینلکه مرجعی آنقره مرکزدر .

۱ نجی جلد

آنقره ، ۱۴ ، نisan ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۰

تورک اوجاقلری

کچن هاقفا تورک اوجاقلری کونی ایدی دینه بیلیر .
بر طرفدن اوجاقلرک اک اسکیمی اولان استانبول
اوجاغی عمومی اجتماعنی یاپارکن آنقره ده اوجاق
مرکز عمومی ایچون یاپیلاجق بنانک تملی
آیلدی . نه وقت اوجاق اطرافنده حرکت
اولورسه سوک اون بش سنه طرفنده کی کنجکلک
تاریخی خاطریمه کلیر . چونکه تورک اوجاغنک تکاملی
کنجکلک فکری وحسی تکاملیه بر آراده کیتمشدر .
تورکیه ده هیچ بره مؤسسه اوجاقلر قدار کنجکلر
اوزرنده مؤثر اولمامشدر . (۳۲۷) تاریخندن
اعتباراً اوجاغک تاریخی ، کنجکلک و مملکتک
تاریخی اولمشدر . هر یکی فکر ارجاقده معکس
بولمش ، اوراده قوتلندکن سوکرا یایلمشدر .
اوجاق یالکزر اعضاسنه دکل ، هر کسه ، حتی
ملی فکرلری هضم ایدمه جهک کهنه دماغلر
اوزرینه بیله تاثیر یاپمشدر . مفکوره سنک تحقیقی
بو قدار آرزمان طرفنده ادراک ایدمه بیلن مؤسسه لر ،
پک آزدرد : تورک اوجاقلری اون بش سنه اول
مدافعه ایتدیکی فکرلرک بررر تحقیقی کورمش ، قیسه
بر زمانده مملکتک هر گوشه سنه یایلمشدر .

اوجاغک بو بختیارلنی ، بو قدرتی هر شیدن
اول ، دوغورودن دوغورویه - عادتاغریزی اولارق -
ملی بر احتیاجدن دوغوش اولماسنه مستنددر .
اوجاغی ؛ ملی شعور یار آتمش ، او بو یوتمش ، او
انکشاف ایتدیرمشدر . اونک ایچوندرکه ؛ اوجاغه
بو یوک خدمت ایدمه نلر وارددر ، فقط اونک
مؤسسی یوقدر ، داها دوغوروسی اونی تأسیس

ایله این قوت ملی شعوردر . بو شعور قوتله تجیه
قادر تورک اوجاغنک پروغرامی کندیلکنندن
چیزلش ، کیده جکی یول کندیلکنندن تعین
ایله مشدی . اوجاق بو یوله یورودی ، اعضاسی
اوزن ، اولمایان هر فردک روحنده بر آیدینلق ،
بروضوح ، تام بر شعور او یاندیردی .

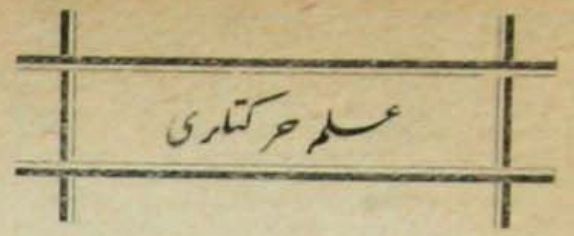
فقط بو ایله مفکوره تحقیق ایتدکن سوکرا
اوجاقلر هر ساحه ده کی فعالیتک پروغرامی
تثیت ایتک ، اوجاقلری او پروغرام اطرافنده
واضح و صریح بر فعالیت مرکزی یایمق دوره سنه
کیردی : اوجاق مرکز عمومی اک اهمیتلی
وظیفه نی شیمدی در عهده ایتمش بولونوبور .
اوجاقلرک بوندن سوکرا کی فعالیت پروغرامی
داها چوق ، علمه ، مختلف یوللردن اک ممکنی
دو غوروسی بولمغه استناد ایدمه جکدر .

اوجاقلرک فعالیتی عجیها نکی اساسه استناد ایتلی ؟
نجی بونی تعین ایدمه رکن غرب و لایتلریله شرق
ولایتلری آیرمق ایجاب ایدمه . داها دوغوروسی
اوجاق مرکز عمومی شرق ولایتلرنده کی
تورک اوجاقلریله غرب ولایتلرنده کی تورک اوجاقلریله
ویره جکی استقامتی یکدی بکرندن آیرمغه مجبوردر .
شرق ولایتلرنده ملی وحدتی صاغلاملاشدیرمق
تورک حرثی ، حقیقی و تمیز تورکجه بی نشر ایتک
خصوصنده اوجاقلر چوق مهم بر فعالیت
ساحه سیدر . اورا اوجاقلری هر شیدن اول بو
غایه اطرافنده چالیشمق مجبوریتنده درلر . غرب
ولایتلرنده کی اوجاقلره کلنجه اونلره صریح
اولارق ویریه جک استقامت کنجکلرک فکری
و بدنی تربیه سنه یار دیم ایله مک اولمالیدر . اعتراف
ایتیلدرکه غرب ولایتلرنده کی بعضی اوجاقلر
اجرا آتته صریح بر وجهه ویره میورلر . البته
اوجاق مرکزی هیئت بو وضوح سنلنی کور -
مکده در . مثلاً بعضیلری اوجاغی ساده جه بر
قلوب کی قوللانمق ایسته یورلر . ملی بر معبد کی

دوغان بر جمعیت « قلوب » حالنه استحاله ایدمه .
اونک دوغوشی ، انکشافی بویله بر وظیفه نی
یایمغه مساعد اولاماز . دون اوجاق ملی شعوری
او یاندیردی . بو کون ده ملی تکامل ایچون صریح بر یوله
یورومسی ایجاب ایدمه . بو خصوصه یاپیلاجق اک مهم
وظیفه کینجکلک بدنی و فکری تربیه سنه خدمت دکلیدر ؟

غرب ولایتلرنده کی اوجاقلرک هدفی بو
صورتله تثیت ایله دکن سوکرا بوغایه اطرافنده
ناصل چالیشلماسی لازم کله جکی مسئله سی ایله
قارشیلایشیرز . دولت مؤسسه لری ، ملی جمعیتلر
دائماً یکدی بکرنی اتمام ایدمه جک وجهه وظیفه لرینی
تقسیم ایتیلدرنر . بعضی ایشلر واردرکه دولت
یاپاماز . او ایشلری ملی جمعیتلر آمالیدر . مثلاً
معارف و کالتی مکتبلری واسطه سیله چوجوقلرده
و کنجکلرده فکری و بدنی تربیه نک تعمیمی
وظیفه سیله مکلفدر . فقط و کالتک قدرتی هیچ
بر زمان بوتون خلق طبقه سنه قدار بو فعالیتی
تعمیمه کافی کله مز . بونی آنجق ملی جمعیتلر یاپیبلیر .
بو اعتبارله تورک اوجاقلری چوق بو یوک
ویوکسک بر خدمته نامزددر . اوجاقلر بو خصوصه
چک واسلو و اقلرده کی (صوقول) تشکیلاتنه
یاقین برغایه بی نسمه ملری ، بو مقصد اوغورنده قوتلی
بر فعالیت ابراز ایله ملری مملکتک بدنی تربیه سنده
نه قدار قیمتلی بر تحول وجوده کتیریر !..

بر مملکتده اک فنا مساعی طرزنی ، ملی تشکلرک
یکدی بکری آراسنده و بونلره دولت مؤسسه لری
بیننده ائی برایش بولومی یاپیلامامسیدر . تورک
اوجاغی مرکز عمومی غرب ولایتلرنده بدنی
و فکری تربیه غایه سی اطرافنده آنجق ملی جمعیتلر
واسطه سیله یاپیلابیله جک ایشلری در عهده ایله ر
و تعلیم و تربیه ایله مکلف اولان مؤسسه لرله تشریک
مساعی ایلرسه چوق پارلاق ماضی سنه یکی ویوکسک
بر خدمت داها علا و ایتمش اولور . محمد امین

تقدیر و ملاحظه

«نسیمی» یه دأر

اون دردنجی عصرک بووک تورک شاعری «نسیمی»، یالکز ادبیات تاریخی دکلی دین تاریخی اعتباریله ده فوق العاده شایان اهمیت بر شخصیت اولدینی حالده، مع الاسف، کافی درجه ده تدقیق ایدیللمش، اوکا عائد بللی باشلی بر مونوگرافی یازیلماشدر. حالبوکه شرق و غربک اسکی یکی بر جوق محررلری اوندن مختلف وسیله لرله بحث ایشلمش، «نسیمی» نك حیاتی و تأثیراتی حقنده اولدقجه مبدول بر مالزیه حاضرلامشدر. شیمدی یه قدر «نسیمی» دن بحث ایدیلر. مثلاً فائق رشاد بک مرحوم - همان همان یالکز «لطیف» نك و بردیکی معلومات ایله اکتفا ایدیلر، بو مسئله حقنده اطرافلی بر تدقیق کیر. یشمه دیلر؛ و بونده حقلری ده وارد. «نسیمی» یه عائد اک طویلومعلوماتی و بره و بعض غرب منبعلرینه ده مراجعت ایدن «کیپ» بیله، اسکی شرق ائرلرینه مراجعت شویله دورسون، حتی غرب ائرلرندن ده کافی درجه ده استناده ایشلمشدر؛ بو تقیدی بووک اورویا کتبخانه لرینک تورک یازمه لر قاتالوغلرینی نشر ایدن عالمرده توجیه ایدیلیر. «مینورسکی»، ماسینیون، الخ... «کیپ» نسیمی «دن استطراداً» بحث ایدیلر نك بو خصوصه آلدانمش ویا کلیش «لومات و برمش اولملری» ده، بو اعتبار ایله پک طبیعیدر. تورک ادبیات و دینیاتی حقنده سنه لردن بری دوام ایدن تدقیق آتاشنده «نسیمی» یه عائد - جوق دقعده تصادفاً - بولوب طویلادینمز معلوماتی «تورکیات مجموعه سی» نده نشر ایشک امیدنده یز. لکن، اوکا انتظاراً، «نسیمی» نك هانکی تاریخده تولدیکی مسئله سی بر از تنور ایشک ایسترم:

«علی جانب» بو بووک شاعرک «توبوغ» لری حقنده اخیراً «کونش» مجموعه سندو نشر ایتدیکی کوچوک فقط مهم بر مقاله سندو، اونک وفات تاریخی حقنده کی مختلف نقطه نظرلری قید ایتدکن صوکر، «ابن حجر» ه استناداً «۸۲۰» سنه سی قبول ایدیلور؛ حالبوکه بن «فضولی دیوانی» نه یازدینم مقدمه ده «نسیمی» نك «۸۰۷» ده تولدیکنی یازمشدم. دیگر مأخذلره نظراً داها اسکی وشبهه سز داها شایان اعتماد اولان «ابن حجر» ک کوستردیکی «۸۲۰» تاریخی دورورکن و «کاتب چلبی» ده داخل اولق اوزره بر جوق مؤخر اثرلر اکثریتله بو تاریخی قبول ایتدکلری حالده، شیمدی یه قدر هیچ ایلی - سوروا - مش اولان بو «۸۰۷» سنه سی یچون ترجیح ایتدیکی آکلاتیرم:

«نسیمی» نك ۸۰۷ ده وفات ایتدیکنی ییلدیرن اک اسکی منبع، «مجالس العشاق» نامنده کی مشهور ائردر. گاه «حسین باقرابه» گاه «امیر کمال الدین حسین» اسنده کی دیگر بر ذاته استناد ایدیلن بو اثر و محرری حقنده «ایلك متصوهر» ده بر از معلومات و برمشدم. بو اثرک «نسیمی» نك وفات تاریخی اولارق کوستردیکی «۸۰۷» تاریخی ایلك و صوکه دفعه اولارق قید ایدن اورویا عالمی «دورن» در. پترسبورغ یازمه لر قاتالوغنی تنظیم ایدن «دورن»، اثرینک ایکی برنده بالمتاسبه بو تاریخی قید ایشلمشدر [ص ۳۱۰ و ۳۹۵]. هر نه دنه بوقید شیمدی یه قدر اورویا عالم لردن هیچ برینک نظر دقتی جلب ایشمش و باشقا هیچ بر برده ذکر اولونمه مشدر. «مجالس العشاق» ک بعض نسخه لرنده (۸۰۷) برینه (۸۳۷) مقید اولدیلر «هدایت» ک مطبوع «ریاض العارفین» نده ده - شبهه سز اوندن قلا - بو تاریخه تصادفاً اولونور. ا کر بو خصوصه باشقه بروئیقه اولماسه یدی، «ابن حجر» ک کوستردیکی ۸۲۰ تاریخی، اوندن داها مؤخر بر منبع اولان «مجالس العشاق» ک کوستردیکی سنه یه البته ترجیح ایدیلر. حالبوکه، «نسیمی» نك ۸۲۰ دن اول اولدیکنی کوستره ن دیگر قطعی بروئیقه یه مالکز:

«نسیمی» نك باشلیجه خلیفه لردن حروفی المذهب «رفیعی» اسنده بر شاعر وارد. بوشاعر (۸۱۱) ده یازدینی «بشارت ناما» آدی پک مهم بر مشوبده، «نسیمی» نك آرتق حیاتده بولونما دینی صراحة سوبله مکده در. «برینیش موزه نوم» ده و خصوصی کتبخانه مزده نسخه لر ی بولونان بو اثر سایه سندو، «نسیمی» نك هر حالده ۸۱۱ دن اول تولدیکنی قطعی صورنده آکلامقده یز. «رفیعی» اونک خلیفه لردن بری اولق اعتباریله، «نسیمی» نك تولوب تولدیکی حقنده اک قطعی معلوماته مالک اولاجنی شبهه سزدر. ایشته «رفیعی» نك بو اثری سایه سندو، «ابن حجر» ک و بردیکی (۸۲۰) تاریخی ایشیتی کلیاً غیب ایشلمشدر. بر دفعه بونتیجه یه واصل اولدقن صوکر، «مجالس - العشاق» ک - شبهه سز بر طاقم اسکی وئیقه لره استناداً - کوستردیکی (۸۰۷) تاریخی قبول ایشمک ایچون اورنده بر سبب قالیور.

ایشته «فضولی دیوانی» مقدمه سندو «نسیمی» نك وفات تاریخی اولارق ۸۰۷ سنه سی تثبیت ایدیلر کن بوتون بوملاحظاتی نظراعتباره آلمشدم. بونلری ذکر کن مقصدم، تاریخی تدقیقات ایچون، حتی اک خرده، اک ایشیتسز کورونن نقطه لریک بیله ناصل ایجه دن نتیجه یه تدقیق ایدیله سی لزومی ک - تر مکدر. «نسیمی» نك وفات تاریخی (۸۶۰) ه قدر چیقارانلر بولوندینی جهته، ادبیات و دین تاریخلری نقطه سندن بو تاریخی قطعی اولارق تثبیت ایشک او قدر ایشیتسز بر مسئله ده دکدر صانیرم.

دن ترجمه ایتدیکی بر مقاله نك مابعدی وارد. «له تون قاهون» ک تورک تاریخی حقنده کی معلوماتی جوق سطحی و ابتدائی برماهیتده ایدی؛ چونکه بوتاریخک استناد ایتدیکی منابعدن هیچ برینک منتنی او قومق قدرته مالک بولونما یوردی: چین، عرب، عجم، تورک لسانلرینه تماماً بیگانه اولاسی بوکا اک کوزله دایلدیر. بوندن باشقا، «له تون قاهون» ک زمانندن بوکونه قدر تورک تاریخه عائد تیقات جوق ایلرله مشدر. تورک - اسلام مناسباتی حقنده مثلاً «کیپ» ک ۱۹۲۳ ده نشر ایتدیکی بر اثر دورورکن، «له تون قاهون» ی ترجمه ایشک لزوم سز بر کلفتمدر. «کیپ» ک بو اثرینک تورکجه یه ترجمه ایدیلدیکنی و «تورکیات انستیتوسی» طرفندن قریباً نشر ایدیله جکنی ده استطراداً سوبله ییم. ایشته عبدالله جودت بک بو ترجمه یه علاوه ایتدیکی حاشیه لردن برنده شوم معلوماتی و بریور:

[مزدکی لر Muzdèens: مزدک Muzdèq دین آتش پرستی نك پیغمبریدر. بزه ناصل «محمدی» دینرسه آتش پرستلره دخی، رسول لرینک نامنه نسبتله «مزدکی» دیرلر. (ساسانیان) سلاله شاهینسندن (قباد) ک زماننده کلش و حریت فکر یه یه ونور و آتسه تعظیم و عبادت اوزره رینه مؤسس دینی «قباد» ده قبول ایتدیرمش و بومذهب بوتون (ایران) ه انتشار ایشمدی. (نوشیروان) تخت (ایران) ه جلوس ایدنجیه و «نوشیروان عادل» یاد اولونما یه هنوز لایق اولادینی بر صرده «مزدک» ی اولدیره رک نور و آتسه عبادت آیتنی قهر و منع ایشمدی. (مزدک) بر نوع پرومه ته Prométhée ایدی که (ژوبته ر) ی «اهرمین» ایدی.]

بوسطرلر تاریخ اعتباریله غایت فاحش بر خطایی احتوا ایشمکده در: عبدالله جودت بک «مازده کیمزم» دخی ایله «قباد» زماننده «مزدک» طرفندن تأسیس اولونان و برنوع اشتراکیون مذهبی ماهیتنده بولونان «مازده کیمزم» ی تماماً بر برینه قاریشدر مشدر. حال بوکه بونلرک ایکسی بر بوندن تماماً فرقلیدر. بوتون تاریخ کتابلرنده، آنسیقوبه دیلر ده بو خصوصه واسع معلومات اولدینی جهته بوراده داها فضل ایضاحاته کیریمه یی لزوم سز عد ایدیلورم. یالکز «مزدک» و مذهبی حقنده «قریسته نسن» ک اخیراً نشر ایتدیکی اثری [دانمارقه علوم آقاده میسی تاریخ، - فیلولوژی شعبه سی نشر یاتندن، ۱۹۲۵ قونپهاغ] بالخاصه توصیه ایدیلیرم. عبدالله جودت بک کی تجربه لی و اعتنا کار بر مترجمک بو قادر فاحش بر یا کلیشلق یا به سی هر حالده استعجال نتیجه سی اولسه کر کدر. ترجمه ده شرق مؤلفلری اسامینک اکثریتله یا کلیش اولدینغی ده آیریمه علاوه ایدلم.

کوبریلی زاده محمد فؤاد
استانبول داوالفونشده «تورک ادبیاتی تاریخی» مدرسسی

مازده کیمزم - مازده کیمزم

«اجتهاد» ک ۲۲۵ نجی نومرو سندو عبدالله جودت بک «تورکلر و اسلام» نامیله «له تون قاهون»

